

Pentru Onoare! Pentru Patrie! Pentru Tricolor!

Nr. 5 (639)
2018

Oastea Moldovei

PUBLICAȚIE EDITATĂ DE MINISTERUL APĂRĂRII AL REPUBLICII MOLDOVA

oasteamoldovei@army.md

Nu sunt un
EROU
doar îmi fac
DATORIA

Vino să
SALVĂM VIETI
împreună!

Pentru Onoare! Pentru Patrie! Pentru Tricolor!

Oastea Moldovei

Locțiitor-șef Centrul mass-media militară

maior Sergiu LECA,

tel. 022-252-047

Echipa redacțională:

căpitan Natalia ANDRONACHI

căpitan Inga RADVAN

locotenent major Dmitrii VOSIMERIC

plutonier adjutant Vitali IOVU

Kateryna RUSSU

Ludmila SOLOMON

Ion VULPE

oasteamoldovei@army.md

tel. 022-252-045,

022-252-047

Secția TV/Radio:

locotenent Tatiana COCERVA

sergent inferior Mihail ȘAMBRA

ladatorie@army.md

scutulpatriei@army.md

tel. 022-252-019

Secția rețele socializare:

maior Viorel GLAVA

Liuba VICOL

tel. 022-252-021

Materialele publicate

de „OASTEĂ MOLDOVEI” reflectă

opinia autorilor care s-ar putea să

nu exprime poziția redacției.

Reluările din „OASTEĂ MOLDOVEI”

trebuie să conțină trimerite la sursă.

„Oastea Moldovei (Revistă)”-

ISSN 1857-3703

Centrul mass-media militară

or. Chișinău,

șoseaua Hîncești, 84

FIRMA EDITORIAL-POLIGRAFICĂ

TIPOGRAFIA CENTRALĂ I.S.

Adresa: mun. Chișinău, str. Florilor, 1

Tel.: (373-22) 44-00-91, (373-22) 44-23-15

e-mail: tipar@mtc.md

Cuprins

■ EVENIMENT

11

Bun venit în Armata Națională,
domnilor locotenenți!

Luna iunie aduce o mare bucurie în Armata Națională. An de an în această perioadă se înregistrează o adevărată „ploaie de stele”.

18

Devotamentul albului imaculat

*Anual a treia duminică a lunii iunie este marcată
Ziua lucrătorului medical și a farmacistului.*

■ ANIVERSARE

2

Cuvântul presei militare

Ziua de 27 mai, din acest an, constituie data când revista "Oastea Moldovei" a marcat 26 de ani de activitate, este ziua când, cu mulți ani în urmă, unica publicație cu tematică militară și-a primit botezul de luptă.

■ VIAȚA MILITARĂ

4

Aventura cazonă

Proiectul „24 de ore în Armata Națională”, desfășurat de Ministerul Apărării a adunat reprezentanți din 10 instituții de presă din Republica Moldova.

8

KFOR: START și FINAL de misiune

14

20 de km de rezistență și testări

Au parcurs un traseu de 20 de km, absolut necunoscut și plin de obstacole doar pentru a obține cupa comandantului Armatei Naționale la „Patrula militară”, eveniment sportiv desfășurat la începutul lunii iunie.

■ ARMATA ȘI SOCIETATE

20

Continuitatea prin mărinimie

Receptivitate în Armata Națională de Ziua Mondială a Donatorului de Sânge

21

Armata în viziunea copiilor

La Centrul de Cultură și Istorie Militară a avut loc ceremonia de premiere a învingătorilor Concursului de pictură cu genericul „Armata în viziunea copiilor”.

■ COMEMORARE

22

Deportările din RSSM. Cauze și urmări

... Imediat după intrarea trupelor militare sovietice și instaurarea noii administrații comuniste în Basarabia, a urmat implementarea unor politici identice cu cele promovate în Rusia bolșevică după anul 1917. Noua guvernare a introdus imediat un regim al „dictaturii proletariatului”...

Cuvântul presei militare

- Ziua de 27 mai, din acest an, constituie data când revista "Oastea Moldovei" a marcat 26 de ani de activitate, este ziua când, cu mulți ani în urmă, unica publicație cu tematică militară și-a primit botezul de luptă.

A nume la 27 mai 1992 publicația militară a fost repartizată direct pe câmpul de luptă celor care stăteau în tranșee, riscându-și viața pentru independența și integritatea teritorială a Republicii Moldova. Pe atunci încă în format de ziar, publicația Ministerului Apărării îi îmbărbăta pe cei care mergeau în lupte, reamintindu-le că nu există nimic mai sacru decât pământul natal, iar ați risca viața pentru Țara ta este cel mai nobil lucru.

Așa s-au scurs 26 de ani, cu proiecte, realizări și năzuințe, încercând să ținem la curent cititorul cu cele mai importante evenimente din cotidianul Armatei Naționale și realizările Ministerului Apărării. În ce măsură ne-a reușit acest lucru o poate aprecia doar cititorul nostru pe care am contat și contăm, încercând să adaptăm și tematica temelor abordate în funcție de doleanțele publicului.

26 de ani ai revistei "Oastea Moldovei" înseamnă 26 de ani de presă militară în țara noastră. În Biblie se spune că mai întâi a fost cuvântul. Iar în presa militară a Republicii Moldova acel cuvânt a fost "Oastea Moldovei" și dacă nu era "Oastea Moldovei" nu știm cu certitudine dacă urmau alte multe lucruri frumoase, ce s-au ordonat în filele istoriei. Astăzi, Centrul mass-media militară are mult mai multe atribuții, revenindu-ne responsabilitatea directă pentru realizarea emisiunii TV "La Datorie", emisiunii radio "Scutul Patriei", postările pe rețelele de socializare ale Ministerului Apărării. Totuși continuitatea de peste ani se asociază cu "Oastea", toți continuă acea tradiție ce pornește din '92.

De atunci și până acum s-au perindat 26 de primăveri și foarte multe fețe s-au schimbat. Și chiar

dacă unii au plecat de la "Oaste" suntem siguri că au rămas cu sufletul aici și încă mai au grijile "Oastei" și a viitorului revistei. Proiectul de cândva al comandurului Dumitru Amariei, cum îi mai spunem noi părintește "nea Mitică", avea să fie continuat de echipele conduse de coloneii Viorel Cibotaru, Valeriu Rusu, Ion Vulpe. Mulți dintre colaboratorii noștri, ulterior plecați de la "Oaste", au ocupat funcții importante în stat, alții, fideli de fire, au servit cauzei "Oastei" și nu au ezitat să revină cu umărul de camarad. Noi, cei care activăm acum în cadrul "Oastei", putem doar să promitem că vom depune toate eforturile pentru a ține aprinsă torța presei militare naționale.

Dintr-o simplă coincidență sau nu, ziua creării revistei „Oastea Moldovei” a coincis, în acest an, cu un alt eveniment frumos „24 de ore în Armata Națională”. Și chiar dacă a fost zi de sărbătoare, colaboratorii noștri fideli meseriei, la fel cum au fost în toți acești 26 de ani, înarmați cu cele necesare au mers în poligon pentru a mediatiza evenimentul. Și am făcut-o cu cea mai mare plăcere. Prioritar pentru noi a fost datoria față de serviciul militar, cât și pasiunea de a vă fi reporteri dedicați, stimați cititori.

Și de fiecare dată când mergem la un eveniment o facem din dragoste și respect față de cititorii noștri, cât și predecesorii noștri care au activat anterior la „Oaste” și care sunt în drept să vină cu un sfat sau o doleanță pentru a îmbunătăți munca noastră, dar și a face mai interesantă revista.

În acest context permiteți-ne, stimați cititori să spunem „La mulți ani, Oastea Moldovei!”, și asta doar pentru a aduce domniilor voastre cuvântul presei militare naționale.

Aventura cazonă

- Proiectul „24 de ore în Armata Națională”, desfășurat de Ministerul Apărării a adunat reprezentanți din 10 instituții de presă din Republica Moldova. Acțiunea respectivă are ca scop consolidarea relației de colaborare dintre Ministerul Apărării și instituțiile mediatice din Republica Moldova, precum și informarea reprezentanților mass-media despre misiunile, obiectivele și prioritățile instituției de apărare pentru anul 2018-2019. În acest an au participat jurnaliști de la PRO TV, Canal 3, Moldova 1, Radio Moldova, TV8, TV Nord, Compania Publică Teleradio Găgăuzia (GRT) și portalul Diez.md.

După întâmpinarea comandatului, jurnaliștii au făcut cunoștință cu tehnica securității și au pornit spre centrul de instruire al brigăzii, urcând în mașinile militare. Ajunși în teren, au primit vesta antiglonț, fiind apoi învățați să-și aranjeze patul, la fel cum o fac soldații zi de zi. Iar pentru că fiecare ostaș are asupra sa o armă, jurnaliștii nu au constituit o excepție. Pentru 24 de ore, aceștia au înlocuit microfoanele și camerele de luat vederi cu pistolul mitralieră. Prima ședință de instruire a fost demontarea și montarea armei de tip AKMS, sector condus de către comandantul de pluton, locotenent Maria Golban.

După încheierea primei ședințe, în pas alergător, tinerii ostași au mers la masă, nu înainte de a primi gamelă, lingură și cană. Prânzul ostășesc s-a dovedit a fi unul mult așteptat, după ore în șir de pregătire în domeniu. A urmat apoi o pauză de 15 minute, timp în care armata a rămas subiectul discuției. Cu noi forțe și avântați de curiozități personale, grupul a mers la următoarea ședință: acordarea primului ajutor medical. Aici au învățat cum să acționeze într-o situație critică pe câmpul de luptă. „Am demonstrat tehnici inițiale de acordare a primului ajutor medical pe câmpul de luptă. Sunt niște tehnici simple care trebuie să fie aduse la cunoștință fiecărui militar de rând. Aceste manevre practice au prezentat interes pentru tinerii recruți, și cred că au și simțit fiori pe propria piele la acordarea primului ajutor medical, atunci când rănitul se află în panică”, a menționat felcerul superior, sergent major Victor Spinei.

Continuare în pag. 6

Odată ajunși în Brigada „Moldova” din orașul Bălți reprezentanții instituțiilor media, au trecut examinarea medicală și testul psihologic, primind apoi echipamentul necesar. Tinerii au fost aliniați în ținuta militară, fiind pregătiți pentru primele încercări. Stângaci la început, însă dornici de a intra în pielea unui militar, „tinerii recruți” au trecut destul de repede de prima provocare - salutul militar.

„Stimați recruți în acest moment treceți în subordinea Batalionului 22 de Menținere a Păcii. Vă doresc motivație, curaj, succes, perseverență, iar când veți întâlni momente mai grele să vă gândiți că mai aveți puțin până la finalizarea misiunii. Nu disperați când greul vă apasă, nu regretați de-al vostru destin, căci după greu și viața este mai frumoasă și după ploaie cerul mai senin. Să aveți un cer senin ca bereta albastră”, încheie maiorul Radu Popa, comandantul interimar al Batalionului 22 de Menținere a Păcii.

Continuare din pag. 5

Nu au încheiat bine partea teoretică, că au și fost puși la încercare. Jurnaliștii au continuat patrularea cu masca antigaz. Însă mai întâi de toate au fost instruiți cum să o utilizeze, într-un timp contra cronometru. Deși erau la primele încercări, unii au demonstrat rezultate foarte bune, reușind în doar 6 secunde. Acesta este, de fapt, și timpul cel mai scurt în care un militar trebuie să-și pună masca contra gazelor. Ședința a continuat cu patrulări de tip șah, urmate de trageri de luptă. Au fost cu ochii în patru și au reacționat prompt de la primele mișcări observate în direcția potențialilor agresori. Aici a și început confruntarea celor două tabere. Locotenent-colonelul Alexandru Gangan ne-a mărturisit că tinerii „recruți” s-au descurcat la această probă, demonstrând maximă atenție. „La ședința pe care am petrecut-o împreună cu tinerii jurnaliști încorporați pentru 24 de ore am practicat o metodă de patrulare de tip șah. În urma experienței mele de 12 ani în calitate de militar prin contract, pot spune cu certitudine că sunt rezultate bune, luând în considerație că aceștia nu posedă nici un nivel de pregătire în domeniu”, susține locotenent-colonelul.

După încheierea ședințelor de instruire, ostașii au revenit în tabăra militară. La adunarea de seară, participanților li s-au adus la cunoștință misiunile Batalionului 22 de menținere a păcii. Și aici părea că se sfârșesc toate provocările zilei de sâmbătă. Deși la ora 22 a fost stingerea, jurnaliștilor nu le-a fost dat să se bucure de somn până dimineată, fiind puși din nou la încercare. Fiecare dintre ei a trebuit să stea la post câte 40 de minute. Conform scenariului, după miezul nopții s-a dat alarma, tabăra fiind atacată de inamic. În câteva clipe, grupul a fost gata să dea riposta cuvenită.

Iar pentru că în armată trezirea e la șase dimineța, cei patru băieți și șase fete s-au supus total regulamentului. A urmat înviorarea și apoi micul dejun militar.

Ziua de duminică a continuat cu ora informativă despre programul „Armata Profesională 2018-2021”, susținută de către Secretarul general de Stat, Radu Burduja. „Acest plan de acțiuni prevede eliminarea treptată a serviciului militar obligatoriu. Implementarea planului de acțiuni respectiv va fi inițiată odată cu demararea următoarei campanii de încorporare din toamna anului curent. Reducerea numărului de soldați în termen vine în favoarea creșterii numărului de militari profesioniști, angajați în bază de contract. Prin urmare, vor fi create noi locuri de muncă, resursele financiare utilizate anterior pentru întreținerea soldaților, vor fi direcționate spre îmbunătățirea altor aspecte importante cum ar fi: condițiile de activitate a militarilor prin contract, asigurarea socială și cu

spațiu locativ de serviciu și nu în ultimul rând, remunerarea decentă a militarilor profesioniști”, a declarat Secretarul general de Stat, Radu Burduja.

Cele 24 de ore în Armata Națională s-au încheiat cu succes, iar jurnaliștii au primit diplome înmânate de către ministrul Apărării. Eugen Sturza a menționat că proiectul desfășurat are ca scop consolidarea relației de colaborare dintre Ministerul Apărării și instituțiile mediatice din Republica Moldova. „Este o subacțiune dintr-un complex mai larg de acțiuni de promovare a Armatei Naționale. Dorim să aducem armata mai aproape de oameni, iar jurnaliștii sunt o parte importantă a societății. Ei țin la curent actorii sociali, și le aduc la cunoștință evenimente care se produc în toate instituțiile statului”, conchide ministrul.

Au fost momente pline de emoții și trăiri de neuitat. Asta ne-au mărturisit jurnaliștii care au trecut cu brio peste toate greutățile. Leanca Lașco, reporter la televiziunea națională, ne-a destăinuit că 24 de ore i-au oferit o experiență unică și ar reveni cu mare drag într-o altă ediție a acestui proiect. „A fost o experiență foarte interesantă, complicată, dar și cu aventuri hazlii”.

Reporterul postului de televiziune TV8, Felicia Crețu a profitat din plin de viața de soldat, iar entuziasmul putea fi citit pe fața acesteia. „Este foarte greu. Abia acum am simțit

pe propria-mi piele prin ce momente complicate trec soldații Armatei Naționale. Sunt eroi cu adevărat și nu doar pe câmpul de luptă, dar și în timpul costisitoarelor antrenamente zilnice. A fost greu pentru mine, dar a fost revelator ca să înțeleg cât de puternic este efectivul armatei și că ne putem baza cu toată încrederea în el”, subliniază jurnalista.

Pentru Dumitru Pelin, jurnalist al postului de televiziune TV Nord, proiectul a fost și o revenire în timp și asta pentru că anterior acesta a fost un an la cătănie. „Eu am îndeplinit serviciul militar în termen în perioada 2008-2009 în Departamentul Trupelor Grăniceri. Este o experiență unică și îmi amintesc cu drag de timpul petrecut la cătănie. Aceste 24 de ore în armată au fost niște momente inedite, am inhalat din nou fumul de praf de pușcă, care îți oferă multă adrenalină și te incită la senzații tari și acte de eroism. Cu siguranță aș reveni și la anul viitor, dar deja aș privi antrenamentul cu alți ochi. Mi-a plăcut foarte mult acordarea primului ajutor medical, deoarece mi-am îmbogățit cunoștințele cu lucruri noi”, comunică jurnalistul copleșit de nostalgia amintirilor.

Reporterul ziarului Jurnal de Chișinău, Nadejda Roșcovan ne-a mărturisit că i-a fost destul de greu să țină piept la toate cerințele superiorilor, însă a depus tot efortul să fie la nivel. „Să fii militar este foarte dificil, dacă nu ești permanent antrenat. Această meserie necesită multă muncă și dedicație”.

Proiectul „24 de ore în Armata Națională” este la a treia ediție. Primele două s-au desfășurat în 2006 și 2012 la centrul de instruire al Brigăzii „Ștefan cel Mare”.

Ludmila SOLOMON

KFOR: START

Şeful Statului Major al Apărării din Italia, general Claudio Graziano, aflat în premieră în țara noastră, a declarat că Italia salută contribuția Republicii Moldova la stabilizarea păcii în Balcani în cadrul Grupării de Forțe Multinaționale Vest KFOR, condusă de armata italiană. „*Activitatea dificilă, dar de succes în cadrul operațiunii KFOR, va consolida imaginea și poziția pe plan internațional a Republicii Moldova, oferind posibilitatea de a participa împreună în alte noi misiuni*”, declară generalul Graziano.

■ Oameni integri, cu calități profesionale și morale pe care le-au experimentat în orice situații, respectând cu sfințenie jurământul de credință patriei și poporului. La Ministerul Apărării s-a desfășurat ceremonia de detașare a contingentului Armatei Naționale în operațiunea de menținere a păcii KFOR din Kosovo. Evenimentul a fost onorat cu prezența de ambasadori, atașați ai apărării, precum și rudele militarilor pacificatori.

La rândul său, ministrul Apărării Eugen Sturza a mulțumit partenerilor italieni și americani pentru instruirea, detașarea și asigurarea logistică a militarilor moldoveni în teatrul de operații. Ministrul Apărării și-a exprimat încrederea că cei 41 de pacificatori își vor îndeplini misiunea cu cinste, onoare și devotament, așa cum au făcut-o pe teritoriul național și în operațiuni externe — în misiuni cu mandat ONU, UE, OSCE și NATO. „*Am încredere că dumneavoastră veți reuși să fiți buni ambasadori ai țării noastre în Kosovo și ne veți face mândri de prestația dumneavoastră*”, susține Eugen Sturza.

Militarii spun că vor executa profesionist și cu responsabilitate misiunea încredințată, și, de asemenea, au subliniat că, vor fi interoperabili cu întregul efectiv de națiuni participante. Locotenent major Alexandru Mosoreti, se află la prima misiune externă. Acesta ne-a comunicat că pleacă cu un dor nebun de tot ceea ce înseamnă Moldova: mamă, tată, prieteni, iubită, unitate, dar se alină cu gândul că acest pas îi va fortifica experiența. „*De foarte mult timp am aspirat să particip la această misiune. Ne-am instruit și pregătit asidu. Plec cu gânduri mărețe și realizabile*”, încheie locotenentul major Mosoreti.

Maior Gheorghe Banu a precizat că „*În misiunea din KFOR avem misiunea de a cerceta și neutraliza obiectele explozive, neexplodate în perioada conflictului din zona de operații. Suntem 7 geniști, dintre care un medic și un conducător auto. Mă aflu în a doua misiune de acest gen și afirm cu încredere că experiența acumulată aici te dezvoltă multilateral*”, adaugă maiorul.

General de brigadă Vitalie Stoian își petrece fiul în Kosovo și spune că re trăiește emoțiile plecării pe propria piele, deoarece a fost și dumnealui în misiuni internaționale. „*Îmi doresc să fie demn să poarte cu cinste prin lume practicile Armatei Naționale, să se întoarcă în termen acasă, nici mai devreme și nici mai târziu, și nu în ultimul rând să execute misiunea încredințată la cel mai înalt nivel*”, transmite domnul general.

Cel de-al nouălea contingent al Armatei Naționale, care a plecat în Kosovo la 9 iunie curent, este format din 41 de militari profesioniști, dintre care un ofițer de stat major, șapte geniști și un pluton de 33 de militari, care va executa misiuni de securitate și pază a obiectivelor militare și de patrulare.

De notat că, militarii moldoveni vor fi dislocați în baza multinațională Camp Vilaggio Italia din localitatea Pech, Kosovo. Mandatul lor în Kosovo va dura șase luni.

și FINAL de misiune

■ Cel de-al optulea contingent al Armatei Naționale, detașat în operațiunea KFOR, a revenit în Republica Moldova. Devotamentul și spiritul de sacrificiu constituie fundamentul de bază al întregului contingent KFOR din armată, deoarece ei veghează cu întreaga lor cunoaștere și experiență.

Cu această ocazie, la Ministerul Apărării, a avut loc o ceremonie, în cadrul căreia pacificatorii au fost decorați cu diplome ale Guvernului și distincții ale Armatei Naționale. La eveniment, alături de conducerea Ministerului Apărării și Marelui Stat Major, au participat familiile militarilor din contingentul KFOR.

Prezent la activitate, ministrul Apărării Eugen Sturza a declarat că cei 41 de ofițeri și subofițeri și-au îndeplinit mandatul de pacificator cu onoare, responsabilitate și profesionalism, menționând că aprecierea respectivă aparține comandamentului KFOR și oficialilor NATO, care s-au convins că militarii moldoveni dispun de pregătirea necesară, sunt interoperabili și pot executa misiuni de orice gen. „Sunt sigur că experiența acumulată în Kosovo este una valoroasă pentru dumneavoastră și pentru întreaga armată. Iată de ce vă solicit s-o aplicați în fiecare zi, acolo unde veți fi repartizați - în unitățile militare, la funcții de conducere - și împreună, prin muncă asiduă, să mergem înainte, să reformăm armata și să menținem încrederea cetățenilor în instituția de apărare a țării”, a declarat Sturza.

Cel de-al optulea contingent al Armatei Naționale și-a încheiat misiunea în Kosovo luni, 11 iunie curent, acesta fiind înlocuit de un alt contingent de militari moldoveni, 41 la număr, condus de locotenent-colonelul Veaceslav Balan. Ceremonialul transferului de autoritate dintre cele două contingente a avut loc în baza multinațională „Camp Vilaggio Italia”.

Nu este foarte ușor să fii departe de cei dragi. O spun militarii pacificatori, dar și membrii familiilor lor. O mamă cu argint în păr venită tocmai din Cahul să-și vadă fiul la întoarcerea din misiune, ne-a comunicat că se consideră cel mai bogat

om de pe pământ, că este mândră de fiul său care a îmbrăcat haina militară și a decis să slujească țării. Cu emoții pe chip și lacrimi în ochi, recunoaște, că i-a fost greu și a trăit cu multă frică în suflet, chiar dacă fiul afirma că totul este în regulă.

„Misiunea nu a fost complicată, deoarece noi am fost foarte bine pregătiți. Timpul a fost cel mai mare obstacol, dar noile tehnologii ne-au oferit posibilitatea să alinăm cât și de puțin dorul”, apreciază plutonier Dumitru Panainte.

Sursa specificată anterior a mai menționat că modul profesionist în care și-au îndeplinit atribuțiile se datorează și sprijinului primit din țara respectivă, din partea conducerii Armatei Naționale, dar și din partea familiilor. „Ponderele celor cu experiență ne-au ajutat să depășim cu brio orice obstacol întâlnit în cale”, a concluzionat acesta.

„Am avut onoarea de a participa la această misiune, formată din profesioniști și oameni cu caracter puternic. Au fost momente grele, au fost însă și momente frumoase, care sunt foarte greu de transpus în cuvinte. Consider că experiența acumulată acolo este benefică pentru o carieră militară de succes”, concluzionează locotenentul major Victor Lungu.

Putem raporta, acum, misiune îndeplinită cu succes! Pentru că acest fapt este dovedit nu numai de activitățile desfășurate, dar și de oameni.

Amintim că, contingentul KFOR 8, s-a aflat în Kosovo timp de șase luni și a fost format din 41 de militari profesioniști, dintre care un ofițer de stat major, șapte genști și un pluton de 33 de militari.

Ludmila SOLOMON

Bun venit în Armata Națională, domnilor locotenenți!

■ Luna iunie aduce o mare bucurie în Armata Națională. An de an în această perioadă se înregistrează o adevărată „ploaie de stele”. Nu este vorba de un fenomen astronomic, ci de suplinirea rândurilor armatei cu noi absolvenți ai Academiei Militare a Forțelor Armate „Alexandru cel Bun”, cărora le „cad” pe umeri două stelute mult așteptate și binemeritate.

Actuala promoție a oferit Armatei Naționale 57 de tineri locotenenți, printre care și un absolvent al Academiei Militare „West Point” din SUA, dornici să-și servească Patria și, care, urmează a fi forța nouă, „sângele proaspăt” și un catalizator în procesele de reformare a instituției militare, propuse de către actuala guvernare și conducerea Ministerului Apărării.

Prezent la ceremonia de absolvire, prim-ministrul Pavel Filip i-a felicitat pe locotenenți pentru alegerea unei meserii responsabile, menționând că aceștia vor face parte dintr-o instituție în care curajul și profesionalismul sunt la ordinea zilei.

„Să fii militar înseamnă să poți combina puterea fizică, integritatea, calitățile morale și înțelepciunea. Faptul că acești tineri au ales Academia Militară, au ales să învețe, să rămână în Republica Moldova și să devină militari, îmi dă mie și colegilor mei putere și încredere că ceea ce facem este ceea ce trebuie să facem”, a spus premierul.

De fapt, în contextul implementării programului „Armata Profesionistă”, aprobat recent de Guvern, tinerilor ofițeri le va reveni un rol foarte important în ceea ce privește modernizarea instituției militare și instruirea calitativă conform standardele moderne a subordonaților lor. Subofițerii, sergenții și soldații vor lua exemplul de la tinerii comandanți, iar asta îi obligă pe actualii absolvenți să dea dovadă de curaj, perseverență și profesionalism la îndeplinirea misiunilor pe care le vor avea în viitor.

Reieșind din șirul de responsabilități, care au căzut pe umerii tinerilor ofițeri odată cu cele două stele și din importanța acestora pentru armată, statul ar trebui să le acorde o atenție deosebită și să-i motiveze să-și îndeplinească cu demnitate datoria față de Patrie. Să aibă grijă ca acești tineri specialiști-patrioți să nu se dezamăgească în scurt timp de alegerea făcută și să nu suplinească locurile vacante la șantierul de peste hotare, în căutarea unui trai mai bun. Ar fi

inadmisibil ca toate eforturile depuse la pregătirea tinerei generații de ofițeri să fie reduse la zero.

În cadrul ceremonialului de absolvire, ministrul Apărării Eugen Sturza a menționat că instituția de apărare le-a asigurat studenților absolvenți instruire de calitate și le-a pus la dispoziție tot ce are mai bun școala militară — profesori dedicați meseriei.

„Știu că ați depus efort, ați studiat și v-ați pregătit cum se cuvine pentru cariera militară. Aveți respectul meu pentru tot ce ați realizat în acești patru ani și, cel mai important, aveți respectul cetățenilor Republicii Moldova”, a spus ministrul Apărării.

Entuziasmați, curajoși și nerăbdători să atingă noi performanțe, tinerii ofițeri sunt în așteptarea noilor misiuni. Nouă ne rămâne doar să le urăm succes și să le spunem: „Bun venit în Armata Națională, domnilor locotenenți”!

Locotenent major Dmîtrii VOSIMERIC

20 de km de rezistență și testări

■ Au parcurs un traseu de 20 de km, absolut necunoscut și plin de obstacole doar pentru a obține cupa comandantului Armatei Naționale la „Patrula militară”, eveniment sportiv desfășurat la începutul lunii iunie. În cadrul competiției, 60 de militari ai Armatei Naționale s-au întrecut la mai multe probe, demonstrându-și curajul și rezistența la Baza de instruire de la Bulboaca.

Potrivit colonelului Vasile Olednic, șef Serviciu pregătire fizică și sport al Armatei Naționale, la competiție au participat 12 echipe formate din câte cinci militari, care au concurat la trageri de luptă din pistolul mitralieră, orientarea pe teren, trecerea pistei cu obstacole, aruncarea grenadelor de mână, trecerea cursului de apă și a sectorului contaminat. La ediția curentă a Cupei Comandantului Armatei Naționale la patrula militară s-au operat modificări. Dacă la edițiile anterioare concurenții parcurgeau doar o distanță de 10 km, anul curent au avut de parcurs deja un traseu dublu ca distanță și s-a mai adăugat vesta antiglonț și sacul de spate. Tot pentru prima dată, în programul oficial al competițiilor, a fost inclusă trecerea cursului de apă, dar a suferit modificări și traseul ce vizează trecerea sectorului contaminat.

Cei 60 de militari participanți așteptau de dimineața startul competiției. Au primit hărțile cu coordonatele necesare, busola și au purces să realizeze misiunea.

Prima destinație vizitată de noi a fost pista cu obstacole. Și credeți că aceasta poate fi de netrecut pentru un militar? Desigur că nu. Aici i-am întâlnit pe reprezentanții Brigăzii II Infanterie Motorizată „Ștefan cel Mare”, dornici să demonstreze că nimic nu e imposibil pentru un militar. Trecerea pistei cu obstacole ce include în sine mai multe probe, cum ar fi, trecerea tunelului, escaladarea gardului sau trecerea șanțului, pentru o persoană neinițiată ar putea însemna mari dificultăți, nu, însă, și pentru cei care s-au antrenat în acest scop și au obținut deprinderile necesare. „Militarul trebuie să fie gata în orice moment să treacă prin diferite obstaco-

le pentru a îndeplini misiunea pusă în față, indiferent de dificultatea acesteia. Tăria de caracter, rezistența, încrederea în forțele proprii și că poate și trebuie să îndeplinească misiunea, constituie catalizatorul succesului militarului”, susține locotenent major Oleg Tabanschi.

Următoarea provocare, dacă am putea să-i spunem așa, a fost executarea tragerilor din pistolul mitralieră, unde protagoniștii au demonstrat că sunt buni ochitori. La această etapă i-am remarcat pe militarii Divizionului de artilerie. Deși vădit grăbiți, schițându-și drumul de mai departe, totuși am reușit să aflăm ceva detalii de la plutonier Nicolai Baci. Acesta susține că după ce a executat tragerile de luptă urmează deplasarea după azimut în următorul punct.

Continuare în pag. 16

Continuare din pag. 15

Înainte îl așteaptă noi provocări la trecerea unui obstacol de apă, un sector contaminat, cât și transportarea unui rănit. Chiar dacă timpul nu este limitat spune că trebuie executat totul cât mai rapid, deoarece fiecare tinde să fie primul. Totuși, era plin de încredere în forțele proprii și că va putea asalta tot traseul de 20 km, învingând obstacolele ce vor apărea în cale în maxim patru ore.

O altă etapă, la care au fost testați militarii, a fost aruncarea grenadelor de mână la precizie. În opinia locotenentului Ivan Panicov de la Baza de Aviație proba respectivă a fost cea mai simplă din cele incluse în cadrul competiției. Acesta susține că nu e nimic mai simplu decât să arunci trei grenade la distanța de 25 metri într-un cerc cu marcaje speciale. Ulterior, consumate fiind toate etapele competiției, a mai urmat și depistarea a opt repere în teren, ceea ce constituie un rezultat bun.

Trebuie să menționăm că pentru a trece toate etapele, militarii mai aveau drept misiune și depistarea în teren a anumitor puncte de reper ce îi ajutau să se orienteze către locul următor. Probele care au încununat competiția, poate chiar cele mai complicate, au fost - trecerea cursului de apă și a unei porțiuni de teren contaminat. La final, conform scenariului, aceștia salvează un camarad rănit oferindu-i primul ajutor medical.

Demni de Cupa comandantului Armatei Naționale la Patrula militară din acest an s-au dovedit a fi infanteriștii din Brigada „Dacia”. Invingătorii au parcurs distanța de 20 de km în 4 ore și jumătate, au găsit toate reperele și au fost primii pe platou. Aceștia ne-au împărtășit din emoții, chiar dacă erau sleiți de puteri.

Conform locotenentului major Viorel Covaci, comandant interimar de companie în cadrul Brigăzii „Dacia”, chiar dacă testul a fost unul foarte serios, traseul a fost bine planificat, iar participanții au demonstrat că nimic nu este imposibil. Din toate probele, cele mai dificile i-au părut trecerea pe sub sârma ghimpată și trecerea prin sectorul contaminat. Militarul nu-și atribuie

rezultatul obținut sie personal sau unui coleg, ci întregii echipe, deoarece și testul a fost pentru întreaga echipă și coeziunea ei, iar fiecare camarad a depus eforturi ce au contribuit la rezultatul final. Locotenent major Covaci a mai participat cu echipa la patrula militară și la alte două ediții, dar a avut prestații mai slabe. Tăria de caracter și încrederea în forțele proprii, totuși, a dat roade și a permis ca în anul curent să facă parte din echipa care deține Cupa comandantului Armatei Naționale la patrula militară.

Un alt reprezentant al Brigăzii „Dacia”, sergentul inferior Dumitru Rabunshi susține că a fost o victorie binemeritată, deoarece s-au pornit de la start a patra echipă, dar la finis au ajuns primii. Dânsul precizează că cea mai dificilă porțiune au fost ultimii 3 km până la pistă, au fost nevoiți să urce la deal, erau deja sleiți de puteri, le era sete de apă. Dar a venit finisul și după multă adrenalină și stres, pot să se felicite unul pe altul.

Infanteriștii de la Cahul au împărțit podiumul de premiere cu echipa Brigăzii „Moldova”, care s-a clasat pe locul doi, iar studenților de la Academia Militară „Alexandru cel Bun” le-a revenit locul trei în clasamentul pe echipe.

Potrivit colonelului Vasile Olednic, scopul competiției este perfecționarea cunoștințelor teoretice și deprinderilor practice ale efectivului în domeniul instrucției focului, pregătirii tactice și pregătirii fizice.

„Patrula militară” reprezintă o competiție militar-sportivă la care sunt antrenați militari în termen și pe contract din toate unitățile Armatei Naționale.

Locotenent major Tatiana BARIȚCHI

Devotamentul albului imaculat

■ A lucra cu și pentru oameni este una dintre cele mai dificile meserii. De-i pace sau război, lucrătorii medicali sunt cei care oferă o rază de speranță suferindului. Chiar și atunci când nimeni nu mai crede în minuni, aceștia demonstrează că ele există! Sunt cei care muncesc zilnic cu jertfire de sine, adesea în afara orelor de program, fără zile și nopți de odihnă. Sunt pilonul continuității, modele vii de devotament și dăruire. Sunt lucrători în halate albe care își îndeplinesc misiunile de serviciu, în baza simplei chemări a inimii. Anual a treia duminică a lunii iunie este marcată ziua lucrătorului medical și a farmacistului.

Cu acest prilej, ministrul Apărării Eugen Sturza a felicitat personalul medical militar și civil cu sărbătoarea profesională și a înmănat unui grup de angajați din structurile medicale ale instituției de apărare distincții ale Armatei Naționale și diplome de onoare. Eugen Sturza a mulțumit medicilor, asistentelor medicale și tuturor celor care muncesc în spitale, centre medicale, unități militare ale armatei pentru activitatea pe care o desfășoară cu responsabilitate și grijă față de pacienți. *„Dumneavoastră aveți o profesie atât de nobilă, o profesie căreia puțini dintre noi i-ar face față. Pentru că, din punctul meu de vedere, nimic nu valorează mai mult ca sănătatea și viața unui om, iar dumneavoastră sunteți cei aleși să stați la straja sănătății noastre și uneori faceți minuni”,* a spus ministrul Apărării. Evenimentul a derulat la Ministerul Apărării, în cadrul unei ceremonii, în prezența conducerii Ministerului Apărării și Marelui Stat Major al Armatei Naționale.

Spitalul Clinic Militar Central este o instituție medico-militară care stă la straja sănătății militarilor, specializată în acordarea asistenței medicale atât efectivului Armatei Naționale, cât și populației civile. Acesta este dotat cu echipament modern și are 27 de subdiviziuni curative, cabinete și secții diagnostic. Potrivit colonelului medic Vladimir Trofimov, personalul care activează în spital acoperă 95 la sută din funcții, iar pentru tinerii specialiști sunt locuri vacante.

„Efectivul spitalului în mare parte deține categorii de calificare superioară. În cadrul instituției activează doctori în științe medicale, de asemenea lucrează și medici care-și desfășoare activitatea împreună cu noi, din diferite instituții ale Ministerului Sănătății. În ultimii ani medicina a avansat foarte mult, s-au introdus metode noi de diagnosticare și tratament, iar echipamentul contemporan modern ne permite să ne îndeplinim activitatea la cel mai înalt nivel”, a menționat colonelul medic Vladimir Trofimov. Efectivul medical al spitalului participă activ la exerciții și conferințe internaționale organizate în cadrul Parteneriatului pentru Pace. Spitalul are, de asemenea, încheiate contracte de colaborare și cooperare cu un șir de instituții medico-sanitare publice.

„Spitalul militar colaborează cu toate instituțiile medico-sanitare ale Ministerului Sănătății. În baza spitalului activează două catedre ale Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”. Avem un suport atât practic, cât și teoretic din partea colaboratorilor, ne bucurăm de relații colegiale, care și sunt benefice pentru toate cadrele medicale care-și desfășoară activitatea aici, cât și pentru pacienții. Pentru noi, medicii, este primordială calitatea, performanța, și siguranța pacientului în activitatea de zi cu zi”, a adăugat sursa citată anterior.

Meseria de medic este una dintre cele mai vechi din lume. De-a lungul timpului medicina a evoluat semnificativ, iar lucrătorii din sistem țin mereu pasul inovațiilor medicale. Deși la început de carieră au lucrat cu utilaje care implicau mai mult forța umană, treptat acestea au fost înlocuite

cu tehnică medicală modernă. Vorbim despre lucrătorii medicali care au peste 20 de ani experiență în spitalul militar. Larisa Arhip, șefa Secției diagnostic laborator, își amintește și azi de primii ani de serviciu în instituția medico-militară. De atunci au trecut 4 decenii, iar pasiunea pentru medicină a rămas la fel de arzătoare.

„Laboratorul era în două clădiri, de o parte era clinica și cealaltă biochimia. Era mult lucru manual, pregătirea reactivelor se realiza cu un aparataj foarte simplu, era complicat de preparat, dar lua și mult mai mult timp. Actualmente totul este mai performant, iar munca zilnică în laborator este o adevărată plăcere”, susține șefa Secției diagnostic laborator.

Spitalul militar a devenit o a doua casă și pentru colonelul medic Gheorghe Lisnic. Din copilărie și-a propus să urmeze studiile la o școală de aviație, iar în ultimul an de liceu a decis

să opteze pentru o carieră în medicină. Poartă cu demnitate ținuta militară și cu maximă responsabilitate – cea de medic.

„Am activat 17 ani în Forțele Armate ale Uniunii Sovietice la diferite funcții, 2 ani într-o unitate de aviație ca medic, în policlinică 3 ani, în secția chirurgie și traumatologie, iar mai târziu m-am specializat și în endoscopie. Vin zi de zi la muncă din plăcere pentru a ajuta pacienții, iar spitalul mi-a devenit o a doua casă”, spune colonelul medic Gheorghe Lisnic, copleșit de nostalgia amintirilor.

Cu aceeași pasiune, răbdare și profesionalism, de 20 de ani, Liliana Damian activează în Spitalul Clinic Militar Central, actualmente fiind asistent medical principal. A fost o experiență frumoasă, spune femeia, și asta pentru că a pus suflet în tot ceea ce a făcut. „Să activez în sfera medicinei este un sacrificiu, mai ales în ziua de azi, deoarece aceasta reprezintă o dăruire de sine și dragoste față de profesie. Soțul activând în cadrul Ministerului Apărării am decis și eu să urmez această cale și să-mi desfășor activitatea profesională în spitalul militar”, conchide Liliana Damian.

Cu prilejul sărbătorii profesionale - Ziua lucrătorului medical și a farmacistului, adresăm sincere felicitări tuturor cadrelor medicale militare care-și onorează cinstit și din inimă meseria. Vă mulțumim pentru că existați, să aveți parte doar de bucurii, prosperitate și recunoștința pacienților. Să vă bucurați din plin de ceea ce le întoarceți oamenilor – sănătate. Mult succes în activitatea dumneavoastră nobile. Vă mulțumim pentru profesionalism și dedicație!

Reamintim că, în Armata Națională își desfășoară activitatea peste 300 de cadre medicale.

Ziua lucrătorului medical și a farmacistului, instituită prin decret prezidențial în 1994, se sărbătorește în fiecare an, în a treia duminică a lunii iunie.

Ludmila SOLOMON

Continuitatea prin mărinimie

Receptivitate în Armata Națională de Ziua Mondială a Donatorului de Sânge

■ Este foarte necesar ca omul să conștientizeze cât de importantă este donarea de sânge. Sângele nu poate fi fabricat și nu se poate cumpăra pe câțiva arginți atunci când cineva are nevoie de o transfuzie, unica soluție o reprezintă donarea. Militarii Armatei Naționale au donat un strop de viață.

Peste 300 de militari ai Armatei Naționale au donat sânge, în cadrul campaniei organizate de către Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale și Centrul Național de Transfuzie a Sângelui, cu ocazia Zilei Mondiale a Donatorului de Sânge. Alături de toată lumea, an de an ostașii sunt cei care se mobilizează pentru fapta nobilă de a salva oamenii care se luptă între viață și moarte.

Potrivit șefului Secției medico-militare, locotenent-colonel Sergiu Cîrlan, ministrul Apărării Eugen Sturza, împreună cu 50 de studenți ai Academiei Militare „Alexandru cel Bun”, 20 militari ai Brigăzii „Ștefan cel Mare” și Regimentului de Rachete Antiaeriene, au donat voluntar sânge la centrul de colectare din Grădina Publică „Ștefan cel Mare” din Chișinău. Ministrul Apărării Eugen Sturza care se află deja la a zecea donare, a îndemnat atât militarii, cât și civilii să dăruiască o picătură de viață celor care au nevoie de ea.

„Noi toți avem pe cineva cu o condiție precară de sănătate — rude, colegi, vecini, oameni dragi nouă — haideți împreună să-i ajutăm, să facem azi ceea ce ar putea fi târziu mâine — să donăm pentru ei sânge și să le dăm o șansă la viață. Vă invit pe toți să fiți alături de militarii Armatei Naționale

în Ziua Mondială a Donatorului de Sânge și să demonstrăm că viața are prioritate”, a spus ministrul Apărării.

Alți 50 de militari prin contract din Brigada „Dacia” au donat sânge la Cahul. Sursa citată a adăugat că marți, 12 iunie, aproximativ 200 de militari din Brigada „Moldova” și Batalionul 22 de Menținere a Păcii au donat sânge la centrele de colectare din municipiul Bălți. Unii pentru prima dată donează sânge, alții o fac sistematic. Militarii consideră că donarea de sânge este un prilej asemănător cu dăruirea de viață, aceștia fiind permanent gata să apere Patria și să salveze vieți. „Noi donăm permanent sânge pentru semenii noștri ca să facem un act de binefacere”, susțin militarii.

O persoană care donează sânge poate salva trei vieți concomitent, ne spune Silvia Roșca, vicedirectorul Centrului Național de transfuzie a sângelui. „Astăzi este o zi specială, este o zi care inițiază campania de donare a militarilor. Criteriile de eligibilitate care trebuie să le întrunească este în primul rând vârsta 18-60 de ani, condiția de sănătate bună, nu mai puțin de 50 de kg. Sunt programați să se apropie la punctul de recoltare circa 100 de militari. Fiecare donator are dreptul la două zile de concediu și primește un set alimentar care compensează kilocaloriile pierdute în timpul donării”, declară vicedirectorul Centrului Național de transfuzie a sângelui.

De notat, că în luna aprilie curent, Ministerul Apărării în parteneriat cu Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale și Centrul Național de Transfuzie a Sângelui a organizat o campanie cu genericul „O cale spre viață”, care a avut ca obiectiv încurajarea societății să doneze sânge pentru salvarea de vieți. Aproximativ 500 de militari din brigăzile de infanterie motorizată „Moldova”, „Ștefan cel Mare” și „Dacia”, Regimentul Rachete Antiaeriene, Divizionul de Artilerie de la Ungheni, Tabăra Militară 142, precum și studenți ai Academiei Militare „Alexandru cel Bun” au donat sânge în cadrul campaniei respective.

Organizația Mondială a Sănătății a decis, în 2005, să le dedice o zi specială persoanelor donatoare de sânge. Astfel, 14 iunie a fost declarată Ziua Mondială a Donatorului de Sânge.

Ludmila SOLOMON

Armata în viziunea copiilor

Mici, ingenioși și cu o creativitate de nedescris

■ La Centrul de Cultură și Istorie Militară a avut loc ceremonia de premiere a învingătorilor Concursului de pictură cu genericul „Armata în viziunea copiilor”. Autorii celor mai bune 10 lucrări, selectate de juriu, și câștigătorul premiului „Simpatia publicului”, desemnat prin voturile on-line pe pagina web a concursului, au avut parte de un program distractiv, organizat de către Ministerul Apărării.

Copiii au vizitat Centrul de Cultură și Istorie Militară, unde au avut posibilitate să admire expozițiile tematice din cadrul Muzeului Militar. Iar la Circul din Chișinău le-a fost prezentat un show inedit, ce a inclus și o surpriză din partea militarilor Gărzii de Onoare, veniți cu un program demonstrativ de mânăuire a armamentului.

Apoi a urmat vizita la Brigada de Infanterie Motorizată „Ștefan cel Mare”, unde le-au fost înmânate diplome și cadouri cu simbolica Armatei Naționale.

Militarii au pregătit pentru micii pictori expoziții de armament, echipament și tehnică militară, iar cercetașii unității le-au demonstrat un program de lupte corp la corp. La final, copiii și părinții acestora au fost invitați să servească un prânz ostășesc, preparat de bucătarii militari.

Participanții au avut misiunea să realizeze o pictură sau un desen care să reprezinte fie imaginea eroului, fie scene din luptele la care acesta a luat parte, or, alte viziuni asupra serviciului militar pe timp de pace sau pe timp de război.

Copiii au demonstrat creație, originalitate și talent. Bu-cișcanu Milena are 11 ani și datorită inspirației s-a învrednicit de locul I. „Am participat la concurs cu o pictură format A3. Eu am reprezentat acțiunile armatei și ale militarilor. Pictez de la o vârstă fragedă și acum am avut posibilitatea să particip la concurs”, spune mândră Milena.

La rândul său, Nichita Spivac de doar 7 ani a obținut locul II la concursul de pictură. „Eu am desenat cum mi-am imaginat eu armata. Am desenat un avion, un militar și o bombă care explodează. Eu îmi doresc să devin militar ca tata”, subliniază încrezut Nichita.

Pe lângă top 10 autori, Amelia Vacarciuc a fost aleasă câștigătoarea premiului „Simpatia publicului”, desemnat prin voturile on-line pe pagina web a concursului. „Eu am desenat doi oameni, drapelul național, un tanc și un avion. Acest concurs mi-a adus multe premii, și doresc ca pe viitor să mai particip și să câștig”, spune entuziasmată Amelia.

Scopul concursului este educarea civică, estetică și militar-patriotică a tinerei generații în baza tradițiilor militare, promovarea serviciului militar în societate.

Organizatorul concursului a fost Centrul mass-media militară în parteneriat cu Centrul de Cultură și Istorie Militară, Serviciul educație civică și tradiții militare și Centrul Gestionare Resurse de Mobilizare și al efectivului Armatei Naționale.

Concursul s-a desfășurat în perioada 12.05-27.05.2018 și a fost deschis copiilor cu vârsta de până la 12 ani, adepți ai oricărei tehnici ori tendințe artistice. Studii în domeniul artelor plastic nu au fost necesare.

Ludmila SOLOMON

Deportările din RSSM.

Cauze și urmări

Îndată după semnarea înțelegerilor sovieto-germane conform Pactului Molotov-Ribbentrop din 23 august 1939, a început reîmpărțirea sferelor de influență în Europa. După distrugerea statului polonez, ocuparea Estoniei, Letoniei și Lituaniei, la 26 iunie 1940 a urmat Nota ultimativă a Uniunii Sovietice adresată României cu privire la cedarea Basarabiei în folosul URSS începând cu ziua de 28 iunie a aceluiași an. Imediat după intrarea trupelor militare sovietice și instaurarea noii administrații comuniste în Basarabia, a urmat implementarea unor politici identice cu cele promovate în Rusia bolșevică după anul 1917. Noua guvernare a introdus imediat un regim al „dictaturii proletariatului”, prin care începe o teroare largă a diferitor pături și categorii sociale, fiind promovate represii și maltratări împotriva celor, care nu erau de acord cu noua administrație.

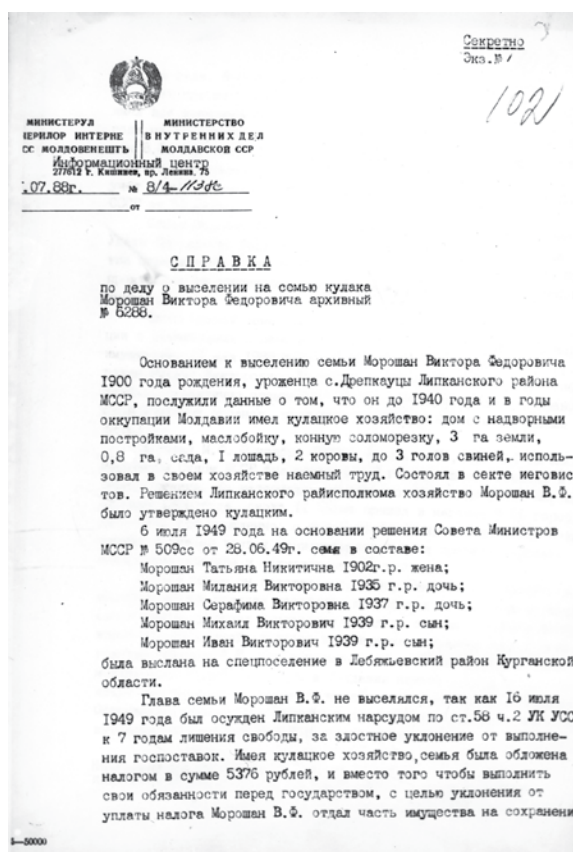
Administrația Republicii Sovietice Socialiste Moldovenești era total aservită regimului stalinist din Moscova, îndeplinind întru totul ordinele venite din capitala URSS-ului. Represiunile, ce erau promovate contra populației locale, erau identice cu cele promovate în statele baltice unde numărul execuțiilor confirmate, a arestărilor, condamnărilor și deportărilor a ajuns la cel puțin 124.467, (59.732 estonieni, 34.250 letoni și 30.485 lituanieni). Teroarea promovată de către guvernarea promoscovită era o modalitate de intimidare a populației locale și de stopare a oricăror încercări de a opune rezistență. Toate acestea aveau la bază concepția bolșevică a dictaturii proletariului, a reprimării "claselor dominante" și construirii unei noi societăți – a celei comuniste. Astfel, partidul comunist a instaurat în Basarabia și Bucovina de Nord un regim bazat pe principiile "luptei de clasă", "dictaturii proletariului" și a lichidării oricărui fel de opoziție.

Populația locală a Basarabiei a cunoscut în perioada anilor 1940 - 1951 trei valuri mari de deportări în masă a populației locale:

- primul val – 12-13 iunie 1941;
- al doilea val – 5-7 iulie 1949;
- al treilea val – 31 martie - 1 aprilie 1951.

Primul val de deportări a fost organizat conform "rugăminții" din partea lui Sergo Goglidze adresată lui I.V. Stalin din 31 mai 1941, în care se relatează că în Basarabia au activat multe partide și organizații burgheze. După alipirea Basarabiei la URSS, conducerea acestor formațiuni politice s-au refugiat în România. Rămășițele acestor partide și organizații, fiind susținute activ de serviciile românești de spionaj, și-au intensificat activitatea antisovietică. Același document includea în categoria "elementelor antisovietice și moșierii, comercianții, polițiștii și jandarmii, albgardiștii, primarii, refugiații din URSS și alte elemente sociale străine".

Continuare în pag. 24

Continuare din pag. 23

În legătură cu activizarea acestor elemente, Goglidze ruga să fie strămutate în regiunile îndepărtate de nord și est ale URSS 5.000 de familii. Urmău a fi ridicate 32.423 persoane, dintre care 6.250 să fie arestate, iar restul 26.173 de persoane – deportate. Pentru realizarea acestei operațiuni au fost aduse 1315 vagoane pentru transportul deportaților. În cadrul acestui val de deportări, capii familiilor au fost arestați și condamnați fără nici o judecată la minimum 10 ani de detenție în GULAG. Majoritatea absolută a lor au murit în primii 2-3 ani de detenție în urma maltratărilor și condițiilor inumane. Copiii mai mari de 18 ani au fost despărțiți de restul membrilor familiei, iar mamele cu copiii mai mici de 18 ani au fost deportate în diferite regiuni ale URSS, precum RASS Komi, regiunea Omsk, Novosibirsk, Krasnoiarsk, Tomsk, Aktiubinsk, Kızıl-Ordinsk și Kazahstanul de Sud. Conform estimărilor făcute după anul 1989, în cadrul acestui val de deportări au avut de suferit în jur de 30 000 oameni.

Cel de al doilea val de deportări, cunoscut și sub numele de operațiunea "Iug" ("Sud"), a fost petrecut conform Hotărârii strict secrete din 6 aprilie 1949 - "Cu privire la deportarea de pe teritoriul RSS Moldovenească a chiaburilor, foștilor moșieri, marilor comercianți, complicilor ocupanților germani, persoanelor care au colaborat cu organele poliției germane și românești, a membrilor partidelor politice, a gardiștilor albi, membrilor sectelor ilegale, cât și a familiilor tuturor categoriilor enumerate mai sus". Listele elaborate de către organele NKVD conțineau numele a 11.280 familii care întruneau 40.850 persoane. Așa cum s-a întâmplat cu deportarea în masă din iunie 1941, nu toți cei care au fost incluși inițial în liste au fost deportați. Documentele de arhivă arată

în mod concludent că, de această dată, vestea despre planificarea unei operațiuni de deportare a făcut înconjurul provinciei cu săptămâni înainte, grație informației oferite de anumiți reprezentanți ai puterii care și-au înștiințat rudele vizate în acest sens. Autoritățile au încercat, de aceea, să țină în mare secret măcar data desfășurării operațiunii și din această cauză unele primării au primit listele abia în ziua operațiunii.

Din totalul de 12 860 de familii incluse inițial în liste, n-au fost ridicate 1 567 familii, iar acest lucru s-a întâmplat din cauze diferite: 274 familii intraseră între timp în colhoz; 240 - au prezentat, chiar în timpul operațiunii de *strămutare*, dovezi documentare care atestau că unii membri ai familiei făceau armata; 35 familii aveau ordine și medalii sovietice; 508 - își schimbaseră domiciliul, iar 105 familii reușiseră să se ascundă. Conform estimărilor, în anul 1949, au fost deportate peste 35 000 persoane.

Al treilea val de deportări în masă a populației din Basarabia, cunoscut sub numele de operațiunea "Sever" ("Nord"), a fost pusă în aplicare în baza aceleiași Hotărâri a Consiliului de Miniștri al URSS Nr. 1290-467cc din 6 aprilie 1949 și Hotărârii Consiliului de Miniștri al URSS nr.667-339cc din 3 martie 1951, care prevedea *deportarea de pe teritoriul RSS Moldovenească a membrilor sectei ilegale antisovietice a iehoviștilor și membrilor familiilor acestora, în total 5917 persoane*. În cadrul acestei operațiuni s-a luat decizia și au fost arestate și deportate în Siberia (reg. Kurgan) 723 de familii, respectiv, 2.617 persoane (808 bărbați, 967 femei și 842 copii), în special acuzate de apartenență la organizația religioasă *Martorii lui Iehova*.

Ca și în cazul primelor două operațiuni de deportare în masă, cei arestați și deportați au fost transportați în vagoane de marfă, care nu aveau nici un fel de condiții igienico-sanitare. În drum au decedat o mulțime de oameni, care erau deseori aruncați din mers sau în cel mai bun caz au fost înhumați lângă căile ferate, fără a permite respectarea unor legi și tradiții. De asemenea s-au înregistrat și o mulțime de nașteri ale pruncilor, care însă din cauza aceluiași condiții de o totală nerespectare a igienei elementare, au decedat.

Cele trei valuri de deportări au avut drept scop înlăturarea și nimicirea oricăror încercări de rezistență din partea populației locale a Basarabiei. Au fost lichidați cei, care posedau carte și cunoștințe în domeniul realităților politice a acelei perioade. Realmente, guvernarea sovietică a înlăturat pe cei mai buni gospodari de la sate, pe intelectualii basarabeni, precum și elementele cele mai active ale societății.

Sergiu CATARAGA,
cercetător științific superior,
Centrul de Cultură și Istorie Militară

Bibliografie.

1. Viorica Cemîrtan-Olaru, *Deportările din Basarabia. 1940-1941, 1944-1956*, Chișinău, 2005
2. Cașu Igor, *Dușmanul de clasă. Represiuni politice, violență și rezistență în R(A) SS Moldovenească 1924-1956*, Chișinău, 2014
3. Gribincea Mihai, *Basarabia în primii ani de ocupație sovietică, 1944-1950*, Cluj-Napoca, 1995
4. Petrencu Anatol, *Cojocari Ludmila, Românii în GULAG*, Chișinău, 2014

Foto din expoziția permanentă
„Ocupația sovietică”,
Centrul de Cultură și Istorie Militară

... cei arestați și deportați au fost transportați în vagoane de marfă, care nu aveau nici un fel de condiții igienico-sanitare. În drum au decedat o mulțime de oameni, care erau deseori aruncați din mers sau în cel mai bun caz au fost înhumați lângă căile ferate, fără a permite respectarea unor legi și tradiții.

